

STORA UTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 44/1986-87 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till grundskollag för landskapet Åland.

Stora utskottet har i ärendet mottagit kulturutskottets betänkande nr 5/1986-87. Utskottet, som hört vicesantrådet Gunnevi Nordman, utbildningschefen Börje Karlsson, utskottssekreteraren Susanne Eriksson och lagberedningssekreteraren Michael Patrickson, har behandlat ärendet och beslutat omfatta det i kulturutskottets betänkande framställda förslaget med följande ändringar.

Allmän motivering

Utskottet har diskuterat frågan om införande av uttryckliga bestämmelser angående elevbedömning i lagtexten. Utskottet beslöt dock efter omröstning (7-2) omfatta kulturutskottets förslag att närmare bestämmelser därom intas i förordning.

Viceordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Roy Jansson, som ansåg att en bestämmelse, enligt vilken elevbedömning med betyg bör ske från och med årskurs tre bör införas, anmälde avvikande åsikt.

Detaljmotivering

12 §. Utskottet har efter omröstning (7-2) beslutat omfatta kulturutskottets förslag.

Viceordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Sagulin anmälde avvikande åsikt och ansåg att följande mening bör utgå "Därtill kan fullmäktige utse sakkunniga till adjungerade medlemmar, vilka har yttranderätt men inte rösträtt i skolnämnden".

13 §. Utskottet beslöt efter omröstning (5-4) omfatta kulturutskottets förslag.

Viceordföranden Sven-Olof Lindfors, som ansåg att 2 mom. bör utgå såsom obehövligt, eftersom landskapsstyrelsen kan få sin röst hörd på annat sätt, anmälde avvikande åsikt.

21 §. Utskottet anser att kravet på kommunal valbarhet inte i något avseende skall gälla elevrepresentant.

25 §. Ledamoten Gustafsson, som ansåg att rektorstjänst vid skola som omfattar låg-, mellan- och högstadium skall vara obligatorisk, anmälde avvikande åsikt.

35 §. Utskottet har efter omröstningar dels angående införande av bestämmelser om morgonsamling i lagtexten (7-2) och dels beträffande tidpunkten för inledande av språkundervisningen (6-3) beslutat omfatta kulturutskottets förslag.

Majoriteten (ordföranden Boman samt ledamöterna Berg, Gustafsson, Johansson, Sagulin, Wilhelms och Öberg) ansåg att i förordning bör intas bestämmelse, enligt vilken morgonsamling i mån av möjlighet bör ordnas.

Viceordföranden Sven-Olof Lindfors och ledamoten Roy Jansson anmälde avvikande åsikt och ansåg att ett nytt 1 mom. bör införas i följande lydelse: "Skoldagen bör inledas med en kort morgonsamling."

Ledamöterna Berg, Gustafsson och Roy Jansson, vilka ansåg att undervisningen i engelska språket bör kunna inledas antingen i årskurs tre eller fyra och undervisningen i finska språket antingen i årskurs fem eller sex anmälde avvikande åsikt till denna del.

Utskottet, som diskuterat omfattningen av de olika läroämnena, förutsätter att landskapsstyrelsen utfärdar närmare bestämmelser därom.

Viceordföranden Sven-Olof Lindfors, som ansåg att trafik kunskap uttryckligen bör omnämnas bland läroämnena, anmälde avvikande åsikt.

Utskottet har således beslutat omfatta kulturutskottets förslag i sin helhet.

36 §. Utskottet anser att undervisning som ges utanför skolan även utan uttryckligt omnämnande innefattar lägerskolverksamhet.

39 §. Utskottet beslöt efter omröstning (6-3) omfatta framställningens förslag.

Minoriteten (ledamöterna Johansson, Sagulin och Öberg) omfattade kulturutskottets förslag och anmälde avvikande åsikt.

59 §. Ledamoten Sagulin som ansåg att uttrycket "i skolan eller under skolfärden" bör ersättas med "i skolan, under skolfärden eller i samband med annan skolverksamhet", anmälde avvikande åsikt.

89 § 2 mom. Ändringen har företagits i förtydligande syfte.

90 §. Ändringen föranleds av 25 § 1 mom.

Med hänvisning till det anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte anta det i framställningen ingående lagförslaget i följande lydelse:

Grundskollag
för landskapet Åland

(Ingressen lika som i kulturutskottets betänkande).

1 kap.

Grundskolans uppgift och uppbyggnad

1-5 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

2 kap.

Skyldighet att ge grundskolundervisning samt distriktsindelning

6-9 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

3 kap.

Förvaltning

10 §

Den allmänna ledningen av och tillsynen över grundskolan samt övervakningen av denna lags verkställighet ankommer på landskapsstyrelsen till de delar tillsynsbefogenheten inte enligt 19 § självstyrelselagen för Åland (5/52) är förbehållen rikets myndigheter.

11-20 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

21 §

Direktions medlemmar samt deras ersättare utses för en mandatperiod på två år med undantag för elevrepresentant som utses för ett år. Förutom i fråga om elevrepresentanterna gäller om medlemmarnas och ersättarnas valbarhet vad som är stadgat i kommunallagen för landskapet Åland om nämnd respektive förbundsstyrelse. Direktion utser inom sig ordförande och viceordförande. Intill dess val förrättas utövas ordförandeskapet av den medlem som är äldst. Direktion är beslutför när minst hälften av dess medlemmar är närvarande.

(2 mom. lika som i kulturutskottets betänkande).

22-27 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

4 kap.

Arbetstid och undervisning

28-38 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

39 §

(Lika som i framställningen).

5 kap.

Läroplikt

40-47 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

6 kap.

Rätt till skolgång

48-51 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

7 kap.

Elevernas skyldigheter

52-53 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

8 kap.

Understöd till eleverna

54-61 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

9 kap.

Grundskolans anställda

62-77 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

10 kap.

Fastigheter och lösöre

78-82 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

11 kap.

Särskilda bestämmelser

83-88 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

89 §

(1 mom. lika som i kulturutskottets betänkande).

Ankommer beviljandet av tillstånd i ärende som nämns i 1 mom. 5 punkten med stöd av skolstadgan på skoldirektören/skolsekreteraren, söks ändring i uteslutn. beslutet hos kommunstyrelsen genom kommunala besvär.

90 §

Ändring i skolnämnds beslut får inte sökas genom besvär om beslutet gäller

- 1) val av ordinarie eller tjänstförrättande lärare;
- 2) anställning av vikarie eller timlärare;
- 3) val av föreståndare, biträdande föreståndare eller viceföreståndare;
- 4) tilldelande av skriftlig anmärkning till lärare;
- 5) fastställande av arbetsplan; eller
- 6) fastställande av ibruktagande av lärobok.

91-97 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

12 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

98-100 §§

(Lika som i kulturutskottets betänkande).

Mariehamn den 10 september 1987.

På stora utskottets vägnar:

Tage Boman
ordförande

Pehr Karlström
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Boman, viceordföranden Sven-Olof Lindfors samt ledamöterna Berg, Gustafsson, Roy Jansson, Johansson, Nordlund (delvis), Sagulin, Wilhelms och Öberg (delvis).

R Ä T T E L S E

21 och 47 §§ i betänkandet borde rätteligen ha följande utformning:

21 §

Direktions medlemmar samt deras ersättare utses för en mandatperiod på två år med undantag för elevrepresentant som utses för ett år. Förutom i fråga om elevrepresentanterna gäller om medlemmarnas och ersättarnas valbarhet vad som är stadgat i kommunallagen för landskapet Åland om nämnd respektive förbundsstyrelse. Direktion utser inom sig ordförande och viceordförande. Intill dess val förrättas utövas ordförandeskapet av den medlem som är äldst. Direktion är beslutför när minst hälften av dess medlemmar är närvarande.

(2-4 mom. i framställningens 22 § utesluts).

47 §

(1-2 mom. lika som i kulturutskottets betänkande).

(3 mom. i framställningen utesluts.)